

כל המשפחה מחוברת סביב הזרף של אבא

מסרים מהדף היומי / פרשת חוקת תשפ"ג / גליון מס' 58

עיצוב ייחודי
להדפסה חסכונית
מומלץ להדפיס
ולחלק בעבודה ובקהילה

מחפש שיעור או חברותא מתאימה?
מעוניין להתחבר לקהילה בסביבה שלך?
לברור רכז 'חלקי בקהילתי' באזורך:
052-7600080

סעודה שלישית

השבוע למדנו בגמ':

דף ל"ח:

"הנעלבין ואינם עולבים וכו' עליהן הכתוב אומר ואוהביו כצאת השמש בגבורתו"

מכירים את השמש, ואת גבורתה?! בדימוי זה מתארת הגמרא השבוע את גבורתו של הנעלב ואינו עולב - פוגעים בו ואינו משיב.

אנו רואים אותו כנפגע, כחלש, אך הגמרא רואה אותו באור אחר; הוא הגיבור שבגיבורים! מסתבר שדווקא הפוגע הוא החלש, הוא זה שיצא מכליו, שהאנושיות שבו לא עמדה לו, בעוד שזה ששלט ברוחו הוא הגיבור, ועליו כיוון שלמה בפסוק (משלי טז, לב) "טוב ארך אפיים מגבור".

בירושלים התגורר הצדיק הנודע ר' אשר פריינד, מי שנודע בכינויו 'רַב אִשְׁר'. באחד הימים גילה שכמה בריונים, במסווה של "יראת שמים" כלשהו, פלשו לביתו וחוללו בו 'פוגרום'; הרסו את הרהיטים, קרעו את הספות, השחיתו כל שבדרכם. מקורביו הנסערים מיהרו להוציא מכתב מגדולי הרבנים בירושלים שהוקיעו בחריפות את מבצעי הזוועה, אלא שר' אשר שקיבל את המכתב טמנו בכיסו ולא הרשה לפרסמו. "האמנם? האין ראוי להשיב להם כגמולם?" - תמהו מקורביו הכאובים, ור' אשר השיב: "גם לי זה כואב! אך אין בי הכוחות להבליג, במה אני שונה מאותם גברתנים?!".

איך זה קשור אלינו?

פגעו בנו! הכאיבו לנו! ואנו משתדלים להבליג, כשנצליח נדע כי עלינו הכתוב אומר "ואוהביו כצאת השמש בגבורתו". עסקה משתלמת בהחלט!

יום שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף ל"ז:

"לא הוה ביה דעתא בהאי צורבא מרבנן מעיקרא"

הגמרא השבוע מספרת: אבא בר מרתא לווה כסף מרבה. חלפה השמיטה ואבא בא להשיב את ההלוואה, אמר לו רבה כדין: "משמט אני!". פנה אבא לדרכו כשהכסף בידו, ורבה נותר ללא הכסף, מדוכדך, אביי הוכיח את אבא והסביר לו שעליו לענות שהוא חפץ להשיב את הכסף בכל זאת. משכך השיב אבא את הכסף, ורבה התבטא: "מלכתחילה לא היתה בחכם זה דעת" למרות שעשה כדין.

למדנו בא הדבר: במקום שנגרם נזק לזולת לא נעמוד על שורת הדין, גם כשהצדק איתנו!

בשכונת 'שערי חסד' בירושלים הסתובב ר' בצלאל 'מילכיגער' [החלבן], תלמיד חכם מופלג, שכגודל גאונותו - ענינותו..., כשהוא מוטרד; הוא מצא סכום כסף גדול ללא סימן ואינו יודע למי להחזירו... "נר" הגיב לו שכנו בפרגון "אם אין בכסף סימן הרי הוא שלך". אולם פניו של ר' בצלאל התעגמו: "לא יעלה על הדעת להשתמש בכסף, בעוד בעליו כאוב בגינו. סברתי שלפחות אקיים מצוות 'השבת אבידה', אך אתה אומר שאין זה כך...". השכן נחלץ לעזרה, ויחד הם מצאו סימן, והאבידה הושבה.

איך זה קשור אלינו?

יש והצדק איתנו, אך השני עלול בעקבות כך להפסיד, לא נעמוד על שלנו ככגון דא, והנהוג לפנים משורת הדין נוהגים עמו לפנים משורת הדין.

ליל שבת

השבוע למדנו בגמ':

דף ל"ו:

"עדיין חביבותא היא גבן"

הפסוק בשיר השירים (א יב) מתאר את חטא העגל כך: "עד שהמלך במסיבו" - תוך כדי מתן תורה, "נרדי נתן ריחו" - ריח הבושם פסק מישראל. בגמרתנו השבוע מדייק רבא, מכך שהקב"ה לא התבטא בלשון קשה - 'נרדי הסריח ריחו' אלא 'נתן', שגם לאחר שחטאנו, עדיין הוא מחבב אותנו.

נוכל ללמוד מכאן מהו היחס הראוי ליהודי. גם אם נפל עמוק, עדיין הוא חביב בעיני הקב"ה.

יהודי בעל חזות רחוקה משמירת תורה ומצוות נכנס לפני הרבי הרש"ב מלובביץ'. הרבי האיר לו פנים ואף דיבר אתו כמחצית השעה. הדבר היה תמוה בעיני אחד מהחסידים הקרובים - סוחר ביהלומים-, והוא הביע זאת באוזני הרבי. בתגובה ביקש ממנו הרבי: "הראה לי בבקשה את היהלום היקר ביותר שברשותך". האיש הלך, וחזר במהירות כשבידו יהלום פאר: "אינני מבין מה מצאת בו..." - הגיב הרבי בפליאה, "זהו יהלום רגיל". "יסלח לי הרבי", נעלב הסוחר, "בכדי להבין מה מיוחד ביהלום צריך להבין ביהלומים..." והרבי הגיב מיד: "ובכדי להבין מה מיוחד ביהודי, צריך להיות 'מבין' ביהודים".

איך זה קשור אלינו?

אנו רואים מסביבנו יהודים, לא כולם נראים כפי שבעינינו יהודי צריך להיראות... למרות זאת נבין: אם הקב"ה ש'מבין ביהודים' אוהבם, גם אנו יכולים לאוהבם.